

## **RULING MOGHTI MILL-ISPEAKER ANĠLU FARRUGIA FIS-SEDUTA 225 TAT-TLIETA, 7 TA' MEJJU 2019 DWAR DIKJARAZZJONIJIET TAL-ASSI TAL-MEMBRI PARLAMENTARI**

Fis-Seduta tal-bieraħ waqt l-Aġġornament l-Onorevoli Kap tal-Oppożizzjoni talab lis-Sedja:

**“ONOR. ADRIAN DELIA:** Sur President, dalgħodu kien hemm artiklu f'gurnal lokali fejn jithaddet dwar id-dikjarazzjoni tiegħi tal-assi. Jien kont wegibt il-mistoqsijiet kollha u għedt li jien għamilt id-dikjarazzjonijiet kollha mitluba taħt dik id-Dikjarazzjoni u nixtieq li l-Ispeaker jiehu dak kollu li huwa neċessarju biex jara li fil-fatt jien hekk għamilt.”

Is-Sedja wiegħbet lill-Onorevoli Kap tal-Oppożizzjoni:

**“L-ISPEAKER:** Għadduli l-informazzjoni kollha dwar id-domandi li rrispondejt u dak li hemm miktub. Ovvjament jien il-liġi tagħtini ċerti poteri limitati f'dak li huwa depożitu tad-Dikjarazzjoni, però nara fuqha u nagħtik risposta.”

Is-Sedja rat li l-Onorevoli Kap tal-Oppożizzjoni ppreżenta d-dikjarazzjoni tal-assi tiegħu kif reġistrata fil-Parlament fit-30 ta' April 2019 għalkemm hija ffirmata mill-Onorevoli Kap tal-Oppożizzjoni bid-data tat-23 ta' April 2019. Is-Sedja rat id-dikjarazzjoni kollha tal-assi tal-Onorevoli Membru u fost affarijiet oħra hemm indikat Reġistru tal-Interessi tal-Membru dwar informazzjoni ta' flus depożitati fil-banek kummerċjali, l-isem tal-bank kummerċjali, deskrizzjoni eċċ....

Is-Sedja rat ukoll l-Ordinanza dwar il-Privileġġi u s-Setgħat tal-Kamra tad-Deputati, Kap. 113 tal-Liġijiet ta' Malta, u l-paragrafu 5 tal-Iskeda tiegħu jgħid li:

“5. Kull membru tal-Kamra tad-Deputati għandu ta' kull sena fiż-żmien stabbilit mill-Ispeaker tal-Kamra tad-Deputati jindika f'reġistru li jinżamm għal dan l-għan mill-Ispeaker, u liema reġistru jkun miftuħ għall-ispezzjon tal-pubbliku”,

kif effettivament qed ikun il-każ. Fost l-oħrajn hemm indikat li fid-dikjarazzjoni jrid jgħid:

“ċ. azzjonijiet f'investimenti ta' kumpanniji kummerċjali inklużi flus depożitati fil-banek u kull xort'oħra ta' interess finanzjarju”.

Mill-qari tad-Dikjarazzjoni tal-Onorevoli Membru d-domandi kollha ġew imwiegħba. Ovvjament l-interpretazzjoni dwar dak li hemm indikat bħala 'Informazzjoni dwar flus depożitati fil-banek kummerċjali', għalkemm indikati mill-Onorevoli Membru ovvjament is-Sedja ma tistax tinvestiga jew tivverifika, jekk hemmx xi sistema bħal pereżempju ta' *set-off* dwar dak li jiġi depożitat ma' dak li wiehed għandu indikat fil-banek kif deskritti mill-Onor. Membru u jew sistema ta' banek rispettivi li jużaw mal-individwu personali. Ovvjament dawn il-verifiki s-Sedja ma tistax tidhol fihom u ma għandhiex il-poter li tagħtiha l-liġi li tagħmel dan, però *prima facie* bħala fatt is-Sedja qed teħodha li daww li huma *bank accounts* li huma marbutin mal-persuna tal-Kap tal-Oppożizzjoni huma indikati fid-dikjarazzjoni. Ovvjament jekk għandux flus depożitati jew le, u jekk hemmx xi forma ta' sistema jew le dwar x'jiġi depożitat u kif jiġi bilanċjat mal-istess kontijiet bankarji li għandu l-Kap tal-Oppożizzjoni, dik hija xi haġa li s-Sedja ma tistax tivverifika jew tissindika imma s-Sedja tikkonferma bħala stat ta' fatt id-dettalji kif indikati mill-Onorevoli Kap tal-Oppożizzjoni.

B'kawtela s-Sedja tagħmel referenza għall-Att dwar Standards fil-Ħajja Pubblika, Kap. 570, u in partikolari l-artikolu 13 fis-sezzjoni 'Funzjonijiet', insibu li huwa biss il-Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika li għandu l-funzjoni li jekk ikun meħtieġ, jagħmel verifiki fuq id-dikjarazzjonijiet li jkunu għamlu l-membri dwar dħul jew attiv jew interessi għall-benefiċċji kollha ta' kull xorta ta' persuni li għalihom japplika dan l-Att. Għaldaqstant kull persuna f'Malta, inkluż l-istess Kap tal-Oppożizzjoni u ovvjament inkluż kull persuna interessata li bi dritt għandha tiċċekkja u tistaqsi d-domandi, tista' tagħmel dan billi tgħaddi l-informazzjoni li tixtieq tiġi verifikata lill-Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika, jekk ikun il-każ. Il-Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika għandu dan il-poter *ossia* funzjoni *ex officio*.

*Ir-ruling* huwa deċiż.